

ZMAGA KUMER: DELO IN LJUDSKA PESEM NA SLOVENSKEM

Celjska Mohorjeva, Celje 2006; 175 strani

S to knjigo, ki jo je posvetila stoti obletnici rojstva dr. Nika Kureta, je **dr. Zmaga Kumer** hkrati postavila piko na svoje raziskovalno oziroma publicistično delo v zadnjih letih. V obdobju 2003–2006 je v štirih poljudno zasnovanih knjižicah po svoje zaokrožila praznično leto Slovencev – od kolednikov in adventnega venca prek pusta in majnice do florjanovega in velikega šmarna – tukaj pa je namesto praznikom, »dela praznim« dnem, pozornost namenila preostalim, številnejšim, z delom »napolnjenim« dnem, ali natančneje, šegam, povezanim z delom oziroma s posameznimi opravili in poklici. Kot muzikologinjo jo je seveda še posebej zanimalo, kako je delo nekoč in kako v spremenjeni obliki še danes odzvanja v ljudski pesmi.

MIRA HIRŠEL: SPOMINI NA KOVOR PRED 2. SVETOVNO VOJNO

Tržiški muzej, Tržič 2006; 124 strani

Jedro knjige s podnaslovom *O nekdanjem vsestranskem poslanstvu učiteljev na podeželju* so spomini triinosemdesetletne **Mire Hiršel** na otroštvo in šolanje. Ker je s starši živela v šoli in je bila pozneje tudi sama učiteljica, so jo Kovorjani poimenovali Šolska Mira. Čeprav je bila torej šola dvakrat njen dom, jo je v tukajšnji avtobiografiji, segajoči do pomladi 1941, zanimalo tudi življenje zunaj šolskih zidov. Knjiga zato ponuja bralcu – poleg dragocenega pričevanja o vlogi in pomenu učiteljskega poklica, kot ga je spoznavala pri starših in mu je pozneje sledila tudi sama – še opise dogodkov ter razmišljanje o vrednotah, šegah in navadah, ki so oblikovale nekdanji, v primerjavi z današnjo hlastajočo naglico še umirjeni življenjski utrip primestne vaške skupnosti. Tovrstna osebna pričevanja so še posebej zanimivo gradivo za etnologe; v okviru stroke jih v knjigi umeščata **Tita Porenta** z uvodnim poglavjem »Spomini – dragocen vir za proučevanje zgodovine in etnologije vasi Kovor« in sklepna beseda **dr. Mojca Ramšak** »Naj zgodbe krožijo!«. Ubisedene podobe preteklosti dopolnjujejo s svojo sporočilno govorico še številne stare fotografije in reprodukcije različnih dokumentov.

PO POTEH KULTURNE DEDIŠČINE OBČINE KOMENDA

Občina Komenda, Komenda 2006; 294 strani

Občinam, ki se lahko ponašajo z monografijami o svoji preteklosti in ogleda vrednih zanimivostih, se je (čeprav gre formalno za katalog) pridružila tudi Komenda. Avtorji, člani Odbora za kulturno dediščino občine Komenda, **dr. Marta Cirej** in **Mojca Tercej Otorepec**, ki sta izdajo tudi uredili, **Jože Pavlič**, ki je posnel tudi večino fotografij, in arheolog **Miran Bremšak**, so se na svojo pobudo osredotočili na nepremično kulturno dediščino v štirinajstih naseljih na ozemlju občine. Obseg knjige velikega formata priča, da so bili popisovalci izjemno prizadevni in natančni. Poleg cerkva, kapel, fevdalne arhitekture, zapuščine Patra Pavla Glavarja in drugih spomenikov, ki presegajo lokalni pomen, niso spregledali niti posameznih predmetov, kot so številna znamenja ali posamezni ohranjeni kosi hišne opreme ter ponekod še komaj prepoznanih detajlov in ostankov starejše kmečke arhitekture in obrti. Še več: prispevali so tudi prednostni seznam objektov, ki bi jih veljalo razglasiti za kulturno dediščino ter s tem zavarovati in sčasoma obnoviti.

Datum prejema prispevka v uredništvo: 25. 1. 2007